

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring Afklaring

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 436. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346602494416/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

- 148 *Kjærligheds og Sandheds Aand*: Adam af St. Victor, 12. århundrede. Grundtvig 1837. Den danske Salmebog nr. 249. – *Det er ikke enhver Nyten* . . . jf. betydningen af sproget: lat, gid det må gavne.
- 149 *Det har* . . . Naar?: J.P. Jacobsen: 2 sidste vers af *Lad Vaaren komme*, 1882.
- 150 *Troster, troster mit Folk*: Esaj's Bog 40,1.
- 157 *Hier ist das Wohlbehagen* . . . 2. del af *Faust*, 3. akt. Indre Borggaard. Faust: *Her arves Liv og Lykke sammen/her smiler venligt Kind og Mund,/og medens Slægt paa Slægt opholder Stammen/hver enkelt er tilfreds og sund* (P. Hansens oversættelse, 1889).
- 160 *Pretension*: præntation.
- 161 *Chefmeraad*: titel, der gav rang i rangforordningens 1. klasse og ret til betegnelsen Excellence.
- 168 *Dagen efter Heligtrefkonger*: 7. januar.
- 170 *Aleeste Gud i Himmerig*: græsk 2. århundrede og latin 4. århundrede; N. Decius 1526; dansk 1528; C.J. Brandt 1885. Den danske Salmebog nr. 360. Brandts tekst omtales her i 1878. – *Rebekkas opfattelse af forlovelse*: smlgn. med S. Kierkegaards *Førførelers Dagbog. Enten-Eller*, 1843, *Samlede Værker* 1, 347 (1901).
- 180 *men Alverdens Herlighed* . . . *Øjne*: Lukas 4, 5 og 6.
- 182 *har aldrig* . . . *Pardon*: hentyder formentlig til J.P. Jacobsens *Mariæ Grubbe*, 1876. Her hedder det om den syge Ulrik Christian Gyldenløve: »Pludselig for han op, greb sin Kaarde, brød den itu og raabte: »Herre Jesus Christus, se, jeg brækker min Kaarde!» og han holdt de blanke Klingenstykker i Vejret: »Pardon, Jesus, Pardon!» (kap. 5); jf. nt. s. 302.
- 196 *Nr. 37*: gaden har kun lige numre. – *Broncegruppen* . . . *Hest*: ældste skulptur i Kongens Have. Påbegyndt 1617 af Peder Husum, fuldført o. 1625 af Jørgen Wulff.
- 198 *Ciceros' De officiis*: Cicero: *De officiis*, de. *Om Pligterne*, 44 f.v.t. – *sejglivede*: jf. »Sejglivethed» i *Jyder* 1917.
- 199 *Bopp*: Franz Bopp, 1791-1867, tysk sprogvidenskabsmand. Betragtes som grundlægger af den moderne sprogvidenskab. »Det ny og epokegørende ligger i B's geniale Blik for Formernes Sammenhæng i de forsk. beslægtede Sprog og i den indtrængende Analyse af dem» (Vilh. Thomsen, *Salmonsens Konversationsleksikon*, Bind III, 1915).
- 200 *Man muss sich abhärten*: ty. Man må hærde sig. – *Etatsraad*: titel, der gav rang i 3. rangklasse.
- 201 *Rubus-Ater*: omfatter bla. muldebær, hindbær, blåbær og brombær. – *Charrnese*: kraftig urtekor, som fremskilles i 2 kvaliteter, gul og grøn. – *Fleg*: navn på forskellige større vandplanter med flade sværdformede blade.
- 202 *Den Dame* . . . portræt af frk. Lise Bruhn, se næste note.
- 204 *Logis paa Gasværksvejen*: selv boede JK fra 1875-1881 hos frk. Lise Bruhn på hjørnet af Istedgade og Viktoriagade, ikke langt fra Gasværksvej Frk. Bruhn og de unge mennesker, som boede hos hende, dukker flere gange op i JK's romaner. Holger Begtrup gør opmærksom på, at frk. Bruhn